

GAZETA WARSZAWSKA

Wc SRZODE, DNIA 25. WRZESNIA ROKU 1789

Z Warszawy dnia 25. Września.

SESSYA SEYMOWA CLVIII.

Dnia 18. Września.

Za przybyciem J. K. Mości do Senatu, po Zgajeniu Sessyi przez J. P. Marszałka Konfed. Kor. J. X. Garnysz Podkanclerzy Kor. z zlecenia Deputacyi do Interesów Cudzoziemskich donioł Stanom o odebranych Listach z Konstantynopola, pisanych do Nayaśn: Pana y Rzpłtey od W. Weyzy, y od samego Cesarza Tureckiego, z doniesieniem o wstępie na Tron tegoż terazniey- szego Cesarza Selima, y z zapewnieniem o nie- naruszoney przyjaźni Porty Ottomańskiej dla Króla Jmci y Rzpłtey Polskiej.

Oświadczył tenże J. X. Podkanclerzy Kor. o uczynionym doniesieniu przez J. P. Chrzano- wskiego Sprawiającego Interessa Rzpłtey Polskiej w Stambule, iż Porta z najwyższą wdzięczno- ścią y ukontentowaniem przyjęła komunika- cyę tych Noz, które Dworowi Peterzburkiemu podawane były względem Ewakuacyi Woysk Rosyjskich z Kraiu naszego, meczymienia prze-

chodów przez Kraie nasze, tudzież względem wywiezienia Magazynów Moskiewskich z Polskiej, y poczynionych Dyspozycyi względem Jeńców Tureckich.

Czytał zatym J. P. Sekretarz Seymowy List Cesarza Tureckiego, w tych słowach pisany: „*Selim Han Syn Mustaffy Hana, zawsze Zwycięzca.*”

„Nayślawniejszemu z Xiążąt Wiary Je- zusowej, Nayzacnieyszemu z pomiędzy Monar- chow Religii Mefyazza, Sędziemu Sporów mię- dzy Narodami Chrześcijańskimi, przyodzianemu Powagą y Maieństwem, posiadającemu prawdziwe znaki Honoru y Chwały, Naszemu Wspaniale- mu Stanisławowi Augustowi Królowi Polskiej, y należących do Niey Prowincyi, tudzież Naszey dawney szczerzy Przyjaciółce y Sąhadce Rzpłtey Polskiej, których niech będzie szczęśliwy y ku dro- dze zbawienia obrocony koniec.”

„Odebrawszy ten List Cesarzki, uwiedo- mionym W. K. Mość zostaniem, że Nasz Au- tecessor Abdul Hamid Han, Nasz sławny Stryj (na którego niech się Jaska y miłosierdzie Bożkie wyleje) skończywszy niedawno życie, y prze-

nióffzy się do różkoźnego Pałacu Wieczności, godność y wielkość Kalifatu, iako też Rząd Państwa Naszego *Ottomańskiego*, na Naszą *Nayiaśniejszą* Oboję z Prawa Sukcesyji y Dzieżdźstwa, którą godnością podobano się Wszecmocności Bólkiej Nas udarować, za pomocą chwały Proroków ozdoby Świętych y Słońca dwóch Światów *Mahometa Mustaffy*, który, iako y wierni tego uczniowie; dokonaly niech mają odpoezynek y zbawienie. „

„ Gdy Nasze szczęśliwe na Tron wstąpienie, który jest naywyższą Chwałą, Stolicą nieporównauey sprawiedliwości, dnia 11. Miesiąca *Regel* Roku bieżącego 1203. (to jest 7. Kwietnia 1789.) nastąpiło; notychmiał po wszystkich Meczetach Państwa Naszego Cesarfkiego, Modlitwy Publiczne na Imie Nasze odprawialy się, Monety w obfitych Mennicach pod Naszym stemplem Cesarfkim były bite, y rozkazy Nasze pełne sprawiedliwości po wszystkich Państwach Naszego *Ottomańskiego* Prowincyach rozefzły się, nakoniec promienie Słońca naszey sprawiedliwości rozepędzily ciemności ucisku y tyranii. „

„ Iako zaś jest dawnym y używanym od *Nayiaśniejzey Partey* zwyczajem, Potencye Przyziacielkie Traktatami Pokoju y przyiaźni z nią złączone, y ich obowiązków ściśle dochowujące, o szczęśliwym Naszym na Tron wstąpieniu uwiadomić, tą stofownie do tego chwalebnego zwyczaju, wydaemy y expedyemy ten List Cesarfki, donosząc W. K. Mości o szczęśliwym Naszym na Tron Cesarfki *Ottomański* wstąpieniu, pod Bólkim Błogosławienstwem Wszecmocnego Rozdawcy łask. „

„ Spodziewamy się, że za odebraniem tego Listu, stofownie do Traktatów Przyiaźni, które tak stale między *Nayiaśniejszą* wiecznie trwałą *Portą* y *Rzplcą Polką* utrzymywane są, W. K. M. za Naszego chwalebnego Panowania potwierdzisz y szanować będziesz Święte obowiązki wzajemne y Kapitulatory tak, iak one dotąd trwały. „

„ Nakoniec zapewniamy W. K. Mość, że byleby z iey strony nienastąpiło jakie ubliżenie Traktatom, które są źródełem Izcześcia, *Nayiaśniejsza* *Porta* w niczym nie w swej stronie nie naruszysz, gdyż jest rzeczą iasną y oczywistą, że z ściślego zachowania obowiązków wzajemnych dla utrzymywania zgody y przyiaźni, wynika spokojność Poddanych obydwóch Państw, z równym ichże użytkiem. „

„ Zbawienie tym wszystkim, którzy prawdziwą wyznają Wiarę. Dan w Obozie na *Rowninie Rufszyck*. „

Czytał potym tenże J. P. Sekretarz List

W. Weryra Jusuffa Baszy, w tych słowach ułożony :

„ *Nayiaśniejszemu* z Wielkich *Xiażat* *Wiary Jezusowej*, wyborowi wspaniałych *Mocarstw Religij Mefsyjskiej*, Sędziemu sporów między *Narodami Chrześcijańskimi*, przyodzianemu powagą y Maieństwem, posiadającemu prawdziwe znaki Honoru y Chwały, Naszemu wspaniałemu, Wielkiemu y Szanownemu Przyziacielowi *Stanisławowi Augustowi* Królowi *Polkij*, y należących do Niey Prowincy, tudzież Naszey dawney szczerzy Przyziacielce y Sasiadce *Rzpltey Polkij*, których niech będzie Izcześliwy y ku drodze zbawienia obrocony koniec. „

„ Po wyrażeniu Izczerzego oświadczenia Sentymentów Przyiaźni trwałey, ainieyszym *Listem* uwiadomia się, że gdy Cesarz *Sultan Abdül Hamid* (którego niech będzie wiecznie trwająca pamięć) przeniósł się niedawno do *Rółkoźnego Pałacu Wieczności*, Godności Cesarfka, Stolica *Wikaryuszowska*, y Tron *Monarchy Ottomańskiej*, nabyły nowego blasku y Wielkości, za łaską *Wszecmocnego Boga*, y za pomocą *Chwały Proroków*, ozdoby *Świętych* y *Słońca* dwóch *Światów Mahomeda Mustaffy*, przez szczęśliwe na Tron wstąpienie *Nayiaśniejszego* z *Sultana*, *Bohatyra Cnoty*, y pełnego odwagi, mocney podpory *Świetnego Prawa*, y nieporuszoney załady *Narodu* wybranych, *Monarchy* dwóch *Ziem*, y dwóch *Morz*, *Stróża* dwóch *Świętych Miasł*, *Sultana* *Syna Sultana*, Cesarza *Syna Cesarza*, *Sultana Selima Hana*, *Synowca Cesarza*, tego *Błogosławionego Antecessora*; do którego *Światey Osoby* należy *Korona Cesarfka*, z *Prawa Sukcesyji* y ofobfitych przymiotów, y którą *Wszecmocnemu* podobano się go udarować. „

„ Po tym szczęśliwym zdarzeniu, *Publiczne* *Modlitwy* na Imie tego, we wszystkich *Krauin* *Meczetach* odprawialy się; *Monety* pod tego Cesarfkim *Stemplem* były bite, rozkazy y *Urządzenia* na *Prawidłach* *Sprawiedliwości* ugruntowane, były publikowane, y po wszystkich *Państwach* *Prowincyach* rozefzły się; a ciemności ucisku y *Tyranii* rozpedzone zostały, przez iasniejące światło *Panowania* *Sprawiedliwego* *Nayiaśniejszego* Cesarza. „

„ Iako zaś jest dawnym y używanym od *Nayiasł*: *Partey* zwyczajem, iż *Potencye* *Przyziacielkie* *Traktatami* *Pokoju* y *Przyiaźni* z nią złączone, o szczęśliwym na Tron Cesarza wstąpieniu bywały uwiadomione, tak stofownie do tego chwalebnego zwyczaju, wyszedł od tego Cesarfkiej Mości List notyfikacyi, zawierający miłą nowinę tego pomyślnego zdarzenia y

podobnież w tym celu wyexpedyowany jest od Nas ten List przyjazny, za odebraniem którego, można się spodziewać, (jak w Liście Cesarzkim jest wyrażono) że Rosownie do Traktatów Przyjaźni y związków między Domem Cesarzów *Ottomańskich*, y wspaniałym Dwerem W. K. Mości, W. K. Mość uczynił zupełnie ukontentowanie z tey okazji, y rozkażelz tę miłą nowinę ogłosić wszystkim Gubernatorom y Zwierzchnikom Państwa swego, ile że umowy y Kapitulacye, które się dotąd między dwoma Państwami utrzymowały, y za tego nowego Panowania, z równą Wiarą y usilnością jak przedtym zachowane być nieprześlana. „

Nie zostais mi, jak tylko upewnić W. K. Mość, że byleby z Iey strony nie nastąpiło jakie naruszenie tego Pokoju, który jest źródłem szczęścia ludzkiego, Nayias: *Porta* z swey strony pewnie go dockowa, gdyż jest rzeczą iasną y oczywistą, że z ścisłego zachowania wzajemnych obowiązków dla utrzymywania zgody y przyjaźni, wynika spokojność Poddaanych obydwoch Państw, z równym ichże użytkiem. „

„Zbawienie tym wszystkim, którzy prawdziwą wyznają Wiarę. Dan w Obozie na Rowinie *Rufczuk*. „

Po przeczytaniu takowych Listów, zaczęto się domagać, ażeby na wczorajzey Sessyi rozpoczęta materya, względem oznaczenia Funduszu na *gnwalidow*, na terazniejszey zakończoną została

Gdy JP. Sekretarz Seymowy przeczytał Projekt względem takowego Funduszu, powstały liczne zdania, z jakowych Dochodów ten Fundusz ma być oznaczony? a gdy na jedno nie zachodziła zgoda, dopraszać się zaczęto, ażeby ta materya do dalszego czasu odłożoną została; ile że jest dawniejszy Fundusz na *gnwalidow* Sto Tysięcy *Zlot*: wynofzacy, a ielseż tak znacznego powiększenia Woyska niema; teraz zaś, ażeby nieodwłocznie przystąpiono do materyi podatkowych, wyszukując nowe źródła, z których y powiększenie Woyska, y pomnożenie Funduszu *gnwalidow* nastąpi.

gP. *Kosowski* Podkarbi Nadwor: Koron: przelożywszy, iż *Kommissya Skarbu Kor:* w wielorakich okolicznościach potrzebuie Rezolucyi *Stanow Seymujących*, dopraśzał się, ażeby na takowe żądania, które w podanym Piśmie przekłada, oznaczenie Woli *Stanow Seymujących* nastąpiło.

Czytał JP. Sekretarz te żądania od *Kommissyi Skarbowey* podane; po których przeczytaniu oświadczone, ażeby *Kommissya Skarbowa* z osobna każdy Artykuł z przelożeń swoich na pi-

śmie podała, z oznaczeniem myśli swoich, na który iakowey potrzebuie Rezolucyi.

Gdy ponowione zostały od wielu żądania, ażeby już przystąpić do Projektów ściągających się materyi *Podatkowey*, czytał przeto JP. Sekretarz wielorakie Projekta ściągające się do pomnożenia *Podatkov*; po których przeczytaniu, różne nad temiż Projektami oświadczone były zdania; lecz żaden z takowych czytanych Projektów, Decyzyi swoiey nieodebrał.

Sessya Solwowaną została na Poniedziałek następujący, na godzinę 10. to jest na dzień 21. Września.

W tych dniach JP. *Malachowski* Kanclerz W. Kor: wraz z Małżonką swoją, do tuteyszey przybył Stolicy.

Z *Sztokolmu* dnia 26. *Sierpnia*, Transporta do *Finlandyi* trwają nieprzerwanie, y niedawno popłynęła tam Galera *Beryke* z drugiemii Statkami, na których między innemi naydowało się 300. Dragonii z Leib-Reymentu Królewskiego pod rozkazem Maiora y Kawalera *Silfwerksöld*, y 300. Żołnierz y *Stralsundu* pod Ordynansem Maiora Barona *Diurklou*. Zawczora transportowano ztąd do *Finlandyi* drugą Dywizyą nowo-zaciążnego Korpusu *Kozakow*. Dwie Dywizye z Reymentów innych y Dragonii, popłyną wkrótce za tamtymi. Transporta nasze dawniey ztąd w ludziach y Amunicyi przesłane do *Finlandyi*, szczęśliwie tam zawinęły, y w *Ingo*, z tamtey strony Miasta *Ekenäs*, czyli między *Boresund* y *Porkala*, a tak daleko bliżey *Helsingfors*, wysadzili na ląd. W *Sztokolmie*, z pośpiechem uzbraią statek ieden od

22. harmat, trzy statki pomniejszye, y 4. Szalupy Działowe.

Z rozkazu Króla Jmci, po wszystkich Kościołach tuteyszey Rezydencyi uroczyście obchodzono dnia 23. tego Miesiąca Zwycięstwo nad *Rossyjczykami* przy *Parkumaki* w *Sawolax* dnia 21. Lipca odniesione.

Z *Frankfurtu* d. 29. *Sierp*: W *Genewie* powstało zamieszanie z okazyi ceny Chleba podniesionej. Rada musiała zniżyć cenę namienioną, y niektórych Radnych wyrugowano z Rady. Przy tey okoliczności, Kobieta iedną y dziecko, życie utracili.

Głofzą, że *Rabusie*, y *Zamek Wolterowski Ferney* plondrować chcieli; ale 800. *Genewczyków* z czterema harmatami przepędziło tych Hultaiów z tameczney okolicy.

Z *Berlina* d. 1. *Wrześ*: Dziś przed południem, Król Jmci w naylepszym zdrowiu do *Charlottenburg*, a Król-wic Następca do *Berlina*, ze *Szląska* powrocili.

Z *Hamburga* d. 8. *Wrześ*: Piszą z *Ukrainy*, że *Xiąże Potemkin*, dnia 18. zeszłego Miesiąca z *Oczakowa* przyjechał do *Olojopol*, zkąd po dwugodzinnym zatrzymaniu się, udał się do Armii przy *Bender*. *Turecka Flota* przy *Oczakowie*, ze wszystkichmi małemi Statkami, wynosi do 100. Zaglów, y uformowała niby *Kordon* od brzegów *Krymu* do brzegów *Bessarabii*. W tych dniach niektóre Okręty *Tureckie* tentowały wéyść do *Sinonu*, wczekże zostały utzko-

dzone. Druga ieszcze *Eszkadra Turcka* nayduie się przy *Odziaba*. Przy *Benderze* Podiazdy codziennie zdarzają się. Przeszły *Kapitan Basza* z swoją Armią stoi za *szmailow*.

Z *Carogrodu* d. 19. *Lip*: (Przez *Wenecyą*) Dnia 4. odprawiono tu Radę z okoliczności *Subsidiów* żądanych przez *Szwedzkiego* *Posła*. Żądał on trzech *Millionów Piastrów* corok podczas *Woyny*. *Ministerium Ottomańskie* chciało iuż odmówić uczynione sobie przełożenie, ale *W. Sultan* zezwolił na żądanie.

Między *Jeńcami* w *Arsenale*, naydował się *Officer Rossyjski*, *Kawaler Lombert*, który przy *Kinburnie* walecznie się potykał, atoli naostatku dostał się w niewolą *Turecką*. Na *Officera* tego pilne miano oko, y surowie barzo z nim obchodzono się. Wreszcie udało się iemu umknąć z więzienia swego. *W. Sultan*, tak był o to rozgniewany, że zaraz z *Urzędu* złożył *Vice Admirala* iako *Prezesa Arsenalu*, a obu ludziom do strzeżenia *Kawalera Lombert* przydanym, tudzież dwom *Greczynom*, którzy mieli wiedzieć o ucieczce iego, głowy kazał uciąć.

W. Wexyr choruje na puchlinę, y w *Obozie* iego wielu umiera. Preto wielu *Rekrutów* prowadzą z *Azyi*, ktorzy nie mało przykładają się, że drogość u nas coraz jest więkfsza. *W. Sultan*, niedawno sam w *Mieście Piekarzów* obszedł, y dwóch *Piekarzów* powiesić kazał, ktorzy chleb zbyt mały piekli.

S U P L E M E N T

DO GAZETY WARSZAWSKIEJ

We SRZODĘ DNIA 23 WRZESNIA ROKU 1789.

Z Warszawy dnia 23. Września.

SESSYA SEYMOWA CLIX Dnia 21 Września.

Po przybyciu I. K. Mości do Senatu, y Zgajeniu Sessyi przez JP. Marszałka Konf. Kor. wezwany JP. Sekretarz Seymowy czytał Projekt Pomnożenia Czołowego od Trunkow Zagranicznych, ażeby od wprowadzenia takowych Trunków, większa iak dotąd do Skarbu następowała opłata. Takowy Projekt, iednomyślnością w Prawo (za nstąpieniem niektórymi odmianami y poprawami) przemieniony został.

Czytał potym JP. Sekretarz Seymowy zapytanie Kommissyi Skarbowey: iak ma postąpić z Dobrami z Konwencyi Galicyjskiej do Rzpltey przypadłemi? oraz Projekt do Rezolucyi, ażeby też Dobra przez Licytacją plus Offerentibus na Dziedzictwo Szlachcie, lub tym, którzy Prawo do kupienia Dobra Ziemickich mieć były sprzedane, Summy zaś za takowe sprzedane Dobra wzięte, ażeby obrocone były na zapłacenie Długów Rzpltey.

Nad tym Projektem wielorakie powstały spory, czyli te Dobra mają być *partim* Wioškami, czyli też Kluczami przedawane? Po wielorakich otworzonych zdaniach, nakoniec iednomyślnością decydowanym zostało, że Dobra wyż rzezzone, mają być przedawane Wioškami *partim*; iesliby zaś na pierwszym terminie Licytacji Konkurencyja do kupna takowych Dobra Wioškami nieokazała się, zaczym na powtorney Licytacji ogulem te Dobra przedawane być mają.

Czytał daley JP. Sekretarz Seymowy podany Projekt do Deliberacyi, ażeby ci, którzy przez Sekretne Dyplomata pobrali *Nobilitacye*, raz na zawłze po Tyśiącu Czerw. Złt. do Skarbu zaplacili; Szlachta zaś na przelżtych Seymach *Nobilitowana*, która niedopelniała Prawa w kupieniu Dobra za naznaczoną tymże Prawem Summę, ażeby do czasu tego, aż te Dobra kupi, od Summy tey za iakową Dobra kupić iest obowiazana, po pięć Procenta do Skarbu Publicznego oplacała.

Sessya Solwowana została na dzień następujący na godzinę 10.

Dnia 17. tego Miesiaca, podane są do Aktow nowe Konstytusye następujące:

Batalion Skarbu Koronnego.

Batalion dotąd *Fontynierow* zwany, odtąd pod Imieniem *Batalionu Skarbowego* na Assystencyę y posługę *Kommissyi Skarbowey Koronney*, w takim, w iakim iest dzisiay, komplecie, y przy takiej placy zachowujemy; który to Batalion pod władzą *Kommissyi Skarbu Koronnego* podług dawnych Praw zokazując, aby był poważany równie z Polowemi Regimentami, y aby *Officerow*

wie przez Nas Króla zawsze Patentowani, równie do Awanfu w całym Woyłku należeli, podług Praw o Awanfach y Fortragach, mieć chcemy; a to Prawo względem Awanfu y do Chorągwi Skarbowi *Litewskiemu* służący rozciągamy.

Ofiara Obywatelska.

Ofiarę Ur: Iana *Potockiego* Pošta *Poznańskiego* placenia corocznie dziesięciu tysięcy ośmset Złotych na Wsi *Sobolowce* w Woiewodztwie *Bracławskim* położoney, zabezpieczonych na powiększenie Dochodów Skarbu publicznego; My Król, za zgodą Skonfederowanych Stanów, z wdzięcznością przyjmując, mieć chcemy, żeby odąd taż Summa, nie na co innego, iak na powiększenie *Saperow* w Korpusie *Indżynierow* Koronnym obrocona została.

Z *Hamburga* d. 11. Wrześ: Pośel *Rossyjski* Baron *de Grofs* rezydujący u nas, zawczora rano przez Sztafetę z *Peterzburga* odebrał wiadomość następującą:

„Officer Gwardyi *Rossyjskiej* Hrabia *de Stackelberg*, od Xiążęcia *de Nassau-Siegen* Vice-Admirała z wiadomością tu jest przysłany, że dnia 24. Sierpnia, *Rossyjska* Flota Galerowa, zupełne Zwycięstwo odniosła nad Flotą Galerową *Szwedzką* przy *Friedrichsbamn* zgrupadzoną. *Szwedzki* statek Admiralski, y 4. inne statki wielkie, z jednym statkiem (*Cutter*) są zabrane, y wielka liczba Sztabs y innych Officerów, tudzież więcej niż 1,000. Gemejnów dostało się w niewolę *Rossyjską*. Reszta Floty *Szwedzkiej* Galerowej, uszła ku uścym rzeki *Kymene*. *Szwedzi* walecznie potykali się, y z strony *Rossyjskiej* dwie Galery zostały zrzuynowane. General-Major *Balle*, y Kapitan Okrętowy *de Winter*, są ranieni. Imperatorowa Jejmość odebrawszy wiadomość tak wielkiej wagi, posłała zaraz Xciu *de Nassau* Order S. *Iędrzeza*, y Hrabiego *de Stackelberg* (*Sy* na *Ambassadora* przy Królu y Rzpłtey *Polskiej*) który tę wiadomość przywoził, na miejscu zaraz Oberstleytnantem Armii nominowała, y Tysiącem *Dukatow*, tudzież tabakierą złotą suto brylantami sadzoną, udarowała. „

O teyże Batalii, Minister *Szwedzki* (*Chargé d'Affaires*) *J.P. Hielmer* tu się w *Hamburgu* bawiący, odebrał wczora w wieczor przez Sztafetę z *Sztokolmu* Kopią Listu Króla Jmci *Szwedzkiego*, pisanego do Swey Regencyi, w tych słowach:

„My *Gustaw* &c. &c. Szczegulne nasze chęci, y łaskawą Przychylność z Wszecchno-cnym Bogiem: *Jl. Panom* Grafom, Radzie Państwa, tudzież Wam przez Nas dla Admini-strowania Regencyi w czasie niebytności naszej naznaczonym dobrym Panom y Meżom.

Uwiadomiamy W. Panów niniejszym Listem o długiey y waleczney Bitwie, która w oczach Naszych pod Kommandą Admirala Grafa *d'Echrenswerd* Flota nasza przeciwko *Rossyjskiej* Eskadrze z Galer y Szekek złożoney pod Kommandą Xcia *de Nassau*, Kawalera *Maltan-skiego* *Litta*, y Admiralicji *Rossyjskiej* Szefa *Kruse*, przy *Schwenksund* y *Kotkasari* odprawiła. Batalia zaczęła się dnia 24. Sierpnia około godziny 10. ranney, y pod ogniem niestannym trwała aż do godziny w pół do 9. w wieczor.

Lubo Flota nasza, w tym przeciagu, między dwoma potężnymi ogniami naydowała się, zwyciężała iednak aż do godziny 7. wieczorney, tak dalece, że Nieprzyziacielska Eskadra złożona z 28. Zagliów, która nam od strony *Aspö* tył wzięła, zupełnie była porażona; trzy albo-wiem Statki wzięte były przez nas, y 60. Nieprzyziacielskich Statków spuściło już swe Zagle.

W tym, Eskadra Nieprzyziacielska Zachodnia, złożona z większych y mniejszych Galer y Szalup Działowych, uniała uprzątnąć owe Zawady od naszego Admirala nocą pierwey u-czynione. Gdy nasostatku usiłowano przeszkodzić tey tentatywie, Galera *Turoma sallan wärre* ugrzązła na dnie y Galera *Cedercreutz* tak zoślata skolatana, że niemogła dłużej manewrować.

Dano więc natychmiast Ordynans do Retyrady, która działa się w naylepszym, ile możności, porządku, y z tym większą łatwością, gdyż Nieprzyziacielska Eskadra od strony *Aspö* tak była skolatana, że ledwie umykać mogła. Flota nasza cofnęła się pod Fortecę *Swartholm*.

Nieprzyziacielskie dwie Galery wielkie na dno pogrążono, a jedna na powietrze zoślata

wyfadzoną. Galliotę jedną, którą już zabraliśmy, musieliśmy, po opanowaniu przez nas iey Ekwipażu, wolno na Morze puścić; daley iezcze, Nieprzyjaciele s. Szebeki stracili równie skolatane, y 20. owych Statków, które już przed nami Zagle swe spuścili pierwey, bez Masztów y Zagłów, w czasie nalezey Retyrady uprowadzone zostały od nich.

My straciliśmy Galerę *Cedercreutz*; Galerę *Turoma Sallan Wårre*, która ofiała na dnie; Galerę *Hennewa Oden*, która naostatku zastraniła Retyradę, y została wziętą wtedy, gdy po potykaniu się zgodziunym, wieczorem o godzinie 10. iey harmaty po części zwalono, po części też bez kul y prochu były; Fregatę *Trolle*, która wszystkich swych straciła Officerów, y na dnie ofiała; naostatku Fregatę *Thuoma Biorn Gernsida*, którą, gdy niemożna było iey uratować, waleczny Maior *Hagenbusen* zapalił (jak niektórzy twierdzą, ktorzy na Bacie ztamtąd ufzli) y na powietrze wyfadził.

Reszta Eskadry nalezey stojącey teraz przy *Swartholm*, tak iest mało uszkodzona, y tak mało ludzi niedorachowała się, iż w przeciagu dwóch dni, znowu na morze puścić się może, opatrzywszy się pierwey Amunicyą y Prowiantem. Nieprzyjaciel we dwoie więcej ucierpiał, gdyż cała iego Eskadra Szebek, Galliotów &c; którą chciał zniszczyć całą Eskadrę naszą, znacznie została uszkodzoną, y która (podług powieści Officerów ienców) do pierwfzego dopaść Portu była przymuszona, y przez długi czas niebędzie w stanie ukazania się znowu na Morzu.

Gdyby zatopienia owe w *Schwensfund* nie były uprzatnięte (co iednak z naywiększą działo się strażą Nieprzyaciela) tedy Flota nasza, byłaby odniosła iedno z nayświetniejszych Zwycięstw. Niemożemy dostatecznie wychwalić Męstwa y przezorności, którą Officerowie Floty Galerowey w tey Potyczce okazali. Mianowicie dystyngowali się dowodzący na Szalupach Działowych y innych płaskich Statkach. Musiemy także wychwalić dotrzymywanie Reymentów *Upland*, *Tawestebus*, y *Uyland*, tudzież dubeltowanie Reymentów *Abo* y *Uyland* z Dragonią *Uyland* z częścią *Stackelbergowskiego* Reymentu.

Wkrótce przysłemy Specyfikacyą zabitych y ranionych, tudzież Officerów tych, którzy nayznamieniciey dystyngowali się, dla uwiadomienia o nich Publiczności.

Poślaliśmy W. Panom pr. y tym dwa Raporta od nalezego Adjutanta Generalnego Barona *de Rayalin*, który nowe dał dowody Czynności niespracowanej, z którą Flota nasza Galerowa potykała się z Nieprzyacielką, y zacośmy go Kawalera Wielkiego Krzyża *Orderu Niemieckiego* nominowali. Awanfowaliśmy także Chorążego *Hagelberg* na Kawalera y Leytnanta przy Flocie Galerowey.

My udaliśmy się do *Lovisa* y *Sweaborg* dla przyspieszenia dyspozycyi uczynionych względem ruszenia znowu y spotkania się z Galerami Nieprzyacielkimi, które stoją iezcze przy *Kolkasami*, gdzie Potyczka skończyła się, dla zreparowania się. Zalecamy W. Panów mianowicie y iaskawie Bogu Włzechmocnemu. W *Sweaborg* dnia 29. Sierp. 1789. *Gustaw*.

Z *Wiednia* d. 2. *Wrześ*: *Feltmarzalek Haddick*, dnia 27. zeszłego Miesiąca, apoplexyą ruszony został, y niebezpiecznie cale choruje w *Futtak*. Wczora iuż tu wieść chodziła o śmierci iego, ale iezcze niepewna. To pewna, że okoliczności tak są krytyczne, iż lękaią się mocno względem dalszego życia iego.

Z *Rzymu* d. 14. *Sierpnia*. *Francuzi* w tuteyszey *Francuskiej* Malarzkiej Akademii naydniejący się, przypięli sobie także kokardy Wolności; Kardynał *de Bernis* chciał wprowadzie temu zabiedz, lecz zamiaru swego dostąpić niemógł.

Mieszkańcy w *Velletri*, barzo uciśnieni, niedawno posłali do Kardynała *Albani* Biskupa swego Deputacyą z oświadczeniem się, iż poddadzą się pod Protekcyą *Neapolitańską*, iezeli w biedzie swey folgi niedoznaią.

DONIESIENIE Z WARSZAWY DNIA 23. Września R. 1789.

Na dniu 28. Mca Listopada Roku terażniejszego; Licytowane będą w Grodnie Prawem Emfiteutycznym Starostwa y Królewzczyzny niżej wyrażone, czyniące Intryaty podług nowo wyprowadzonych *Lustracy Dworzańskich*, iako to: (1) Starostwo *Roszeńskie* w Xięst: *Zmudz*: czyniące Intryaty *demptis expensis fundi* Zł: 12,724. gr: 20. y pół. (2) Dzierżawa *Bobty* w Powie: *Kowień*: Zł: 3,617. gr: 9. (3) Dzierżawa *Powicie* w tymże Powiecie. Zł: 1,014. gr: 1. (4) Dzierżawa *Rakokiemie* w tymże Powiecie, Zł: 1,129. gr: 15. (5) Dzierżawa *Drabowzczyzna* w Powie: *Lidz*: Zł: 40. (6) Dzierżawa *Leluszany y Łuszynce* w Powie: *Kowień*: Zł: 1,160. gr: 15. (7) Dzierżawa *Wilczatow* w Powie: *Kowień*: Zł: 2,376. (8) Dzierżawa *Rudniki* w Powiecie *Ołzmiń*: Zł: 474. gr: 15. (9) Woytostwo *Berznickie* w Powie: *Grodzień*: Zł: 510. gr: 1. y pół. (10) Woytostwo *Przeosiłskie* w Powie: *Grodzień*: Zł: 657. Ktoby zatem życzył sobie którąkolwiek z tych Królewzczyzn Prawem Emfiteutycznym nabyć, ażeby na dzień 28. Listopada w Roku terażniejszym z przepisanemi Prawem R. 1775. Solennościami do Komisysy Skarbu W.X. Lit: do *Grodna* stawał, Kancellaryi Komisysy Rzpłtey Skarbu W.X. Lit: otrzega.

W Drukarni Uprzywileiowanej *J.J. XX. Misyonarzow Warszawskich* przy Kościele *S. Krzyża na Przedm: Krakowskim* będących, dane jest pod prasę Dzieło pod Tytułem: *Przyjaciel Dzieci*, wydane w języku *Niemieckim* przez *P. Weyssa* w Tom: 12. a teraz na *Polski* język przetłumaczone przez *Ichmć PP. L. J. M. K. K. Panow*, y *K. B. młodych* w prawdziw lecz przy staraniu znacznych w Narodzie Rodziców pięknie edukowanych Kawalerów. Dzieło to zawiera się w 12. Tomach. Wpaja w Dzieci y w Młodzież dobroć serca, uszanowanie ku Religii, względ ku Starzym y Zwierzchności, zabiega uprzedzeniom wszelkim y przesądom, któremi zwyczajnie Młodzież zarażano, uczy *Geografii*, *Poezyi*, y do innych uczonych a miłych społeczeństwu nauk y zabawek, wprawia Dzieci y Młodzież sposobem naystołowniejzym do ich wieku y pojęcia. Ktoby chciał prenumerować na to Dzieło, na prenumeratę każdego Tom kosztować będzie Zł: 5. po wyszley prenumeracie Zł: 4. eżelby zaś kto sobie życzył to Dzieło mieć na papierze kleiowym, tedy za każdy Tom ma dać Zł: 4. a po prenumeracie Zł: 6. Prenumerować na toż Dzieło można w teyże Drukarni *J.J. XX. Misyonarzow Warszawskich*.

Z dyspozycyi Prześwietney Komisysy Rzpłtey Skarbu Kor: odprawiać się będzie Aukcyja Publiczna na Komorze *Warszawa Celney* na *Krzyżyk Brylantowy* szacowany, dnia 2. Października Roku bieżącego o godzinie w poł do 11. z rana.

Właściciel *Dobr Zielonkowskich* o 2. mile od *Warszawy* leżących, *P. Paschalis Jakubowicz* założywszy tam Fabrykę *Pasów bogatych y iedwabnych* od roku, y mając tamże już przeszło sto ludzi oboiey płci robotnika, awiadomia Publiczność, że na Naukę do teyże Fabryki chce przyjmować młodzież oboiey płci, iakieykolwiek kondycyi, poczynając od lat 13. do 14. za Rekomendacyą. Każdy w tym gatunku y guście, iak zechce, mieć będzie paly za udaniem się do Właściciela na *Krakowskim Przedm:* pod *Nrem 450. mieszkaiącego*, za cenę sprawiedliwą. Na końcu każdego *Pasfa*, będą *Litery wybitane Paschalis*. Paly zażywane, materye do prania y ka-landrowania, w teyże Fabryce przyjmowane będą, za cenę przyzwoitą.

Dworek *Kozakiewiczowski* tytułowany, *UUR: Sukcesorów Kumelskich* własny, nad *Wisłą* w *Mieście Pradze* na gruncie Czysznowym blisko *Ulicy od Mostu idącej* tytułowany, z *Spichrzami*, *Stajniemi*, *Wozowniami*, *Zaiazdem* obfzernym y *Ogrodem* rozległym, w drzewa rodzajne obfitym, z mocy *Dekretu Urzędu Praskiego*, jest wystawiony na publiczną sposobem *Licytacyi* sprzedaż. Ktoby sobie życzył, niech się uda do *Kancellaryi Praskiey* na termin *Licytacyi*, to jest na dzień 10. Października w Roku terażniejszym.

Na mocy *Konkluzum Sądów Woytowskich y Ławniczych M.S.W.* dnia 15. tego Miesiąca *zapadłego*, licytacya dwóch *Dworków UUR: Stawskich* pod *Nrem 2545. d. 29. Mca y Rokubieżących Sądownie* rano odprawiać się będzie. Zyczący sobie nabyć, na się na tymże terminie *naydować*.

Na mocy *Dekretu Sądu Woytow: y Ław: M. S. W. Pozwani są* po pierwszy raz *Sukcesorowie* niegdy *Sebastyanu Więckowskiego* do tegoż Sądu na d. 10. *Pazor:* ażeby *Legimatymacyą* pokrewieństwa *swego* okazali, y z *Prawami swemi*, iakie mieć mogą, *popisywali się*, a to z *Instancyi Szl: Woyciecha Chmielewskiego* *Przywileiu Kaduka* *Donataryulza*.